

Vergunningverlening en handhaving schieten ernstig tekort

Al decennia lang wordt onderzoek gedaan naar kwaliteit van vergunningverlening en handhaving. Van 2008 dateert het oordeel van de commissie-Mans dat het stelsel niet goed functioneert. De verbeteringen in de toepassing en uitvoering van het omgevingsrecht sinds de commissie-Mans leveren onvoldoende resultaat op. Het stelsel wordt nog steeds gekenmerkt door fragmentatie en vrijblijvendheid. Steeds wordt geconstateerd dat de kwaliteit van VTH-stelsel onvoldoende is om ernstige schade aan gezondheid en milieu te voorkomen¹.

Dit heeft geleid tot de vorming van Omgevingsdiensten. Helaas heeft dit niet geleid tot voldoende verbetering. Uit het [rapport](#) van de commissie-van Aartsen van 4 maart 2021:

"Als uitgangspunt heeft de commissie genomen dat er schade aan onze leefomgeving kan ontstaan als regels niet goed worden toegepast, uitgevoerd of nageleefd. Schade die soms onherstelbaar is of alleen met veel moeite en tegen hoge kosten voor de belastingbetaler hersteld kan worden. Dit kan leiden tot schade voor mens, milieu en economie. Een goed functionerend VTH-stelsel is daarom naar het oordeel van de commissie essentieel voor het voorkomen van dergelijke schade.

De commissie komt tot de conclusie dat het VTH-stelsel niet goed functioneert en ook niet voldoet aan de oorspronkelijke bedoeling van de commissie-Mans uit 2008. De commissie is van oordeel dat het VTH-stelsel nog steeds wordt gekenmerkt door fragmentatie en vrijblijvendheid en stelt vast dat daardoor vermijdbare schade ontstaat. Zij adviseert om binnen de fundamenten van het

bestaande stelsel tot een serie essentiële verbeteringen te komen. En constateert dat daarvoor een tiental ingrijpende maatregelen nodig is. De commissie schetst waar het beter moet, op alle niveaus. Dat gaat bijvoorbeeld om stevigere omgevingsdiensten, onafhankelijke inspectie als tegenwicht voor de uitvoering, voldoende mensen, middelen en opleiding, en een beter samenspel tussen Rijk en regionale overheden".

MOB komt dit dagelijks tegen in de praktijk van vergunningverlening en handhaving. Dit blijkt onder andere ook uit de hoge score van vernietigde vergunningen. Sinds 2021 is er nog geen verbetering zichtbaar zodat het erop lijkt dat met de aanbevelingen van meerdere commissies niets dan wel onvoldoende is gedaan. Uit de discussies naar aanleiding van het rapport van de commissie-van Aartsen lijkt op te maken dat het kabinet niet verder is gekomen dan "lip service". Echte verbeteringen zijn er sindsdien niet. Er zijn [signalen](#) dat de situatie in de afgelopen jaren zelfs nog is verslechterd.

Bron:

172350--24052024_Brandbrief_Rutte_KRW_Mei 2024_Fin copy1_Geredigeerd.pdf – mei 2024